

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Studieplan för utbildning på forskarnivå i företagsekonomi

(Doctoral studies in Business Administration)

1 Beslut om inrättande

Studieplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2016-06-02. Utbildning på forskarnivå i företagsekonomi ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger. Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen.

Företagsekonomisk forskning bedrivs vid Karlstads universitet både inom mångvetenskapliga forskargrupper och i andra grupperingar inom ämnet. Sådana grupper kan involvera forskare både från Karlstads universitet och från andra universitet och huvudområden.

2 Utbildningens allmänna mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2, SFS 2006:1053) och redogörs för ytterligare under rubrikerna 2.1-2.4:

2.1 Kunskap och förståelse

För **licentiatexamen** skall doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

För **doktorsexamen** skall doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

2.2 Färdighet och förmåga

För **licentiatexamen** skall doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

För **doktorsexamen** skall doktoranden:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning, som i andra kvalificerade professionella sammanhang, bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

2.3 Värderingsförmåga och förhållningssätt

För **licentiatexamen** skall doktoranden:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För **doktorsexamen** skall doktoranden:

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

2.4 Vetenskaplig uppsats/Vetenskaplig avhandling

För **licentiatexamen** skall doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

För **doktorsexamen** skall doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

2.5 Obligatoriska seminarier

För att kunna examineras för **licentiatexamen** skall doktoranden lägga fram sitt arbete vid ett offentligt seminarium med intern eller extern opponent då 50-80% av licentiatuppsatsen är färdig.

För att kunna examineras för **doktorsexamen** skall doktoranden lägga fram sitt avhandlingsarbete vid offentliga seminarier enligt följande:

1. Planeringsseminarium: då ett år av utbildningen är slutfört.
2. Mellanläggesseminarium: då cirka 50 % av utbildningen är slutförd.
3. Slutseminarium: då cirka 80 % av utbildningen är slutförd.

Vid planeringsseminariet kan opponenten vara intern, men vid mellanlägges- och slutseminarium skall opponenten vara extern. Huvudhandledare utser opponent och avgör när doktoranden genomfört 50 % respektive 80 % av utbildningen.

Utöver ovanstående anordnar Företagsekonomi vid Handelshögskolan i Karlstad varje år en obligatorisk heldag för doktorander och handledare, benämnd ”doctoral student day”, där doktoranden presenterar sitt arbete och diskuterar andra doktoranders arbeten. Specifika instruktioner för denna dag skickas ut till samtliga deltagare av ansvarig för forskarutbildningen i Företagsekonomi.

3 Utbildningens ämnesspecifika mål

Efter forskarutbildningen i företagsekonomi skall doktoranden:

- ha insikter och färdigheter i forskningsarbete med särskild vikt vid metodproblem i företagsekonomiska sammanhang,
- ha fördjupade kunskaper i företagsekonomisk teoribildning och fördjupad insikt i väsentliga sammanhang inom den del av verkligheten som utgör företagsekonomins studieobjekt,
- ha goda insikter i problemställningar inom företagsekonomisk forskning och förmåga att själv formulera och analysera sådana problem samt
- kunna självständigt planlägga, genomföra, redovisa och publicera vetenskapligt arbete.

Ett väsentligt inslag i utbildningen är att doktoranden ska kunna samverka med andra forskare och praktiker i den vetenskapliga verksamheten, såväl nationellt som internationellt.

Efter utbildningen skall doktoranden både ha förutsättningar för en karriär som forskare och lärare inom akademien och ha erhållit en professionell kompetens för arbete i privata eller offentliga organisationer.

4 Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller villkor för såväl grundläggande som särskild behörighet och som har sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

4.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl (Högskoleförordningen, 7 kap).

4.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet för tillträde till forskarutbildning i företagsekonomi har den som inom fullgjorda kursfordringar om minst 240 högskolepoäng bedrivit studier om minst 120 högskolepoäng i företagsekonomi. Av studierna på avancerad nivå skall minst 30 högskolepoäng på avancerad nivå utgöras av företagsekonomi, varav 15 högskolepoäng är ett självständigt arbete. När det självständiga arbetet på avancerad nivå omfattar 30 högskolepoäng i företagsekonomi skall studierna i företagsekonomi på avancerad nivå omfatta minst 45 högskolepoäng. De självständiga arbetena inom kursfordringarna på 240 högskolepoäng skall omfatta minst 30 högskolepoäng och vara genomförda i företagsekonomi. Kraven på studier och självständiga arbeten i företagsekonomi kan ersättas av studier i ett motsvarande huvudområde.

5 Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet Dnr C2016/309.

6 Urval

Urval bland behöriga sökande till forskarutbildningen görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt bedriva sådan utbildning. Urvalet baseras på den sökandes tidigare studieresultat med betoning på kvaliteten hos de självständiga skriftliga arbeten av forsknings- och utredningskaraktär som ingått i utbildningen, i synnerhet på avancerad nivå. Därutöver beaktas arbetslivserfarenheter av betydelse för forskarutbildningen, som t.ex. medverkan i forskningsprojekt eller avancerad utredningsverksamhet i företagsekonomi och befintlig handledarkapacitet i förhållande till den sökandes forskningsinriktning. Även den sökandes förmåga att arbeta självständigt och driva ett doktorandprojekt beaktas i urvalet.

7 Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå i företagsekonomi kan genomföras med sikte på doktorsexamen respektive licentiatexamen. Doktorsexamen innebär en utbildningstid på fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng, och licentiatexamen innebär en utbildningstid på två år, motsvarande 120 högskolepoäng. Utbildningen innehåller dels en kursdel och dels ett självständigt arbete (vetenskaplig avhandling respektive

uppsats). För doktorsexamen i företagsekonomi omfattar kursdelen 90 högskolepoäng och avhandlingen 150 högskolepoäng. För licentiatexamen i företagsekonomi omfattar kursdelen 60 högskolepoäng och uppsatsen 60 högskolepoäng.

7.1 Forskarutbildningskurser

Metod och vetenskapsfilosofi

Detta område omfattar totalt 30 hp för doktorsexamen och 15 hp för licentiatexamen.

För doktorsexamen är följande kurser obligatoriska:

- 7,5 hp kvalitativ metod
- 7,5 hp kvantitativ metod
- 7,5 hp vetenskapsfilosofi
- 7,5 hp valfria kurser inom vetenskapsfilosofi och metod

För licentiatexamen är följande kurser obligatoriska:

- 7,5 hp kvalitativ eller kvantitativ metod (se ovan)
- 7,5 hp vetenskapsfilosofi

Ämnesspecifika kurser

Utöver de obligatoriska kurserna i metod och vetenskapsfilosofi är en översiktskurs i företagsekonomi, eller motsvarande, omfattande 15 hp obligatorisk för både doktorsexamen och licentiatexamen. Resterande kurser om sammanlagt 45 hp för doktorsexamen och 30 hp för licentiatexamen utgörs av kurser som doktoranden utifrån sina behov och sitt forskningsområde väljer i samråd med sin huvudhandledare och examinator.

7.2 Doktorsavhandling och licentiatuppsats

Deltagare i utbildning på forskarnivå skall skriva en vetenskaplig avhandling för doktorsexamen respektive en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen. Doktorsavhandling och licentiatuppsats kan antingen vara ett vetenskapligt sammanhängande verk, d.v.s. en monografi, eller en sammanläggning bestående av vetenskapliga artiklar och ett sammanfattande ramverk, en kappa. Licentiatuppsatsen skall försvaras vid ett licentiatseminarium. Doktorsavhandlingen skall försvaras vid en offentlig disputation. För mer information se Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskaps gällande policydokument "Regler för doktorsavhandling och disputation HS2013/101" och "Regler för licentiatuppsats HS 2014/113".

Vetenskaplig avhandling som författas av två eller fler personer gemensamt kan godkännas för varje examinand vars insatser kan särskiljas (av handledare och betygsnämndens ledamöter). Avhandlingen, som i normalfallet skrivs på engelska eller svenska, skall dokumentera doktorandens förmåga att på ett vetenskapligt tillfredsställande sätt självständigt behandla ett problem inom ämnesområdet.

7.3Handledning

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet.

I samband med antagningen skall huvudhandledare och normalt två biträdande handledare utses i samråd med doktoranden. Handledarna skall ge råd och synpunkter för val av område och ämne för avhandlingen samt för genomförande av avhandlingsarbetet. Doktoranden skall genom regelbundna kontakter hålla handledarna underrättade om arbetets fortskridande och inhämta råd om den vidare uppläggningsen.

Handledarnas uppgift är att fortlöpande diskutera, läsa och kritiskt granska doktorandens forskningsarbete innan det läggs fram för disputation.

7.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början skall doktoranden i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan (ISP). Studieplanen skall innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen på forskarnivå samt för handledning. Planen skall också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden. Den individuella studieplanen skall kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form. Detta görs i Karlstad universitets mall för ISP.

7.5 Examination

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Vetenskaplig avhandling respektive licentiatuppsats examineras enligt högskoleförordningen (Kap 6, §§ 33-36), samt gällande policydokument vid Karlstads universitet.